
BULLETIJN VAN DE VERBROEDERING DER BELGISCHE ONTMIJNERS

AANGESLOTEN AAN O.S.P.B.

Inhoud

---

	blz.
1. De V 1 en V 2 op Antwerpen	1
2. Nieuwe lauweren voor de Ontmijners ...	3
3. Verbinding België-Engeland	8
4. Het Leven der Secties	10

Januari

— 1951 —

Secretariaat : Sint-Janstraat, 30 - Tervueren.

Redactie : Kazerne 7/8 Berchem-Antwerpen.

-DRIEMAANDELIJKS-

— Nummer 1 —

---

van de Verbroedering der Belgische Ontmijners

SECRETARIAAT

St-JANSSTRAAT, 30, TERVUEREN

P. C. R. 7537.94 - Telefoon 57.31.64

R E D A C T I E

KAZERNE, 7/8 - - BERCHEM

- - Telefoon : 39.40.67 Antwerpen - -

Waarom en hoe de haven van Antwerpen van vernietiging door vliegende bommen gespaard bleef

Door *Clare H. ARMSTRONG*, militair zaakgelastigde van de V. S. te Brussel

met de toelating van de « Stem der Belgen ».

III

De aanval der V 1 op Antwerpen was beëindigd. Hier moet eraan herinnerd worden dat gedurende de hele strijd buiten de V 1 ook V 2 in grote getale werden afgeschoten. Verslagen geven bekend dat na 24 December, datum waarop een aanvang werd genomen met het opstellen der statistieken 789 V 2 de stad bereikten.

Het aantal V 1 door de Duitsers gezonden is bekend, eventjes 4.886. Van dit aantal werden er door « Antwerp X » volgens de gegevens van S.H.A.E.F. 2.183 neergehaald en slechts twee honderd en elf kwamen door de verdediging en bereikten de kwartieren van de stad.

Belangrijk valt het ook op te merken dat gedurende de ganse gevechtsperiode geen enkel bevriend vliegtuig neergehaald werd, wat de opmerkelijke helderzinnigheid en de bewonderenswaardige schotvaardigheid van onze artilleristen voldoende aantoont. Het grote gevecht waaraan deelnamen twee Amerikaanse brigades, een Britse brigade en elementen uit een regiment Polen dit alles onder één gezag ingezet in de strijd om de verdediging van de sector Antwerpen was geëindigd. Voor dit alles vochten 22.000 officieren en soldaten zowel in Holland als in België tenminste gedurende een deel van de vijf maanden dat de gemeenschappelijke strijd duurde. Meer dan 400 kanonnen tezamen met 72 zoeklichten van 800 miljoen kaarsen die ganse nachten de hemel doorzochten. Om U een idee te geven van de enorme bevoorrading in ammunitie waarover gemakkelijk een boek zou te schrijven zijn wil ik U enkel vertellen dat 532.000 salvo's van zwaar kaliber afgevuurd werden; indien deze obussen in een rechte lijn gelgd werden dan zouden ze Londen met Moskou verbinden.

Meerdere leden van de « Antwerp X » werden gekwetst daar de vliegende bommen slechts konden aangevallen worden als ze zich ongeveer boven de batterijen bevonden en

bijgevolg vielen de neergeschoten V 1 in de nabijheid der kanonnen die ze neergeschoten hadden neer. Daarentegen laten de gekende plannen ons klaar en duidelijk zien wat er van Antwerpen geworden is en wat er Antwerpen had kunnen overkomen.

Gedurende het offensief der Duitsers in de Ardennen werd de ganse « Antwerp X » in drie onderscheiden groepen ingedeeld, een indeling die voorheen zorgvuldig was voorbereid en als oefening dikwijls was herhaald geworden. Deze indeling deed zich voor als volgt: in de eerste plaats bleven alle kanonnen die waren opgesteld voortgaan met zonder ophouden te vuren; in de tweede plaats had men als reserve een volledig uitgeruste en gemotoriseerde ploeg en in de derde plaats een belangrijke groep gewapend met bazookas « Molotov cocktails », mitrailleur en lichte vuurwapens, die de wegen blokkeerde.

En alhoewel iedere man 24 Uur dienst deed per dag en dit gedurende een onbepaalde tijd verzwakte de verdediging van Antwerpen tegen de vliegende bommen geen ogenblik.

Alle stukken in stelling tegen de vliegende bommen waren voorbereid om alle toegangswegen naar het Oosten onder vuur te nemen evenals de groep 3 hierbovenvermeld die deze opdracht als voornaamste rol te vervullen had.

Dan was er nog een tactische macht van enkele duizende mannen gewapend en voorzien van de nodige bevoorrading en het nodig aantal transportmiddelen die onmiddellijk konden ingrijpen waarook een bedreiging zich zou voordoen. Deze groep werd in blijvende alarmtoestand gehouden gereed voor elk onmiddellijk vertrek.

Alhoewel deze troepen niet moesten tussen komen ben ik er vast van overtuigd dat ze elke poging tot doorbraak in de streek van Antwerpen uiterst bemoeilijkt zouden hebben.

Ik mag niet eindigen zonder een bijzondere dank uit te spreken ter ere van de jonge meisjes van het Rood-Kruis die

CLARE H. ARMSTRONG

wekelijks « Antwerp X » bezochten en warme saucissen en koffie ronddeeden terwijl de slag in volle gang was. Elk lid van onze groep zal zich altijd hun persoonlijke moed en hun hulp gedurende deze verschrikkelijke dagen herinneren.

Er zijn ook nog andere punten en veel andere aspecten van de moeilijkheden die zich voordeden vanaf de techniek van de artillerist tot de meteorologische inlichtingen, maar de plaats ontbreekt me om hierover verder uit te wijden.

Ik wil nochtans niet eindigen alvorens mijn dank uit te spreken voor het Belgische Volk die op alle mogelijke wijzen « Antwerp X » geholpen heeft gedurende de volledige duur van de aanval.

Beeldt U een batterij zware kanonnen in die in volle nacht in plaats van zijn weg te vervolgen in het veld opgesteld worden en onmiddellijk het vuur openen op de Vliegende Bommen die in de omstreken neervallen en veel schade veroorzaken.

In plaats van zich te beklagen om de geleden schade en om het groot gevaar waaraan zijn leven blootgesteld is zal deze boer evenals alle andere van zijn medeburgers ons met vreugde en vurigheid ontvangen : het linnen van onze soldaten wordt door hen gewassen ze helpen ons eten bereiden en begunstigen met alle in hun macht zijnde middelen onze verrichtingen.

Ziehier een uittreksel uit een brief die me werd gestuurd door Mgr Baumans oud-abt van Leffe, voor het ogenblik in Tongerlo. « Vrijdag laatst, 1 December (1944) hebben we in de omstreken van de abdij 31 (V 1) in de richting van Antwerpen en omstreken zien voorbijvliegen. Voor zover we ze konden tellen werden er door de soldaten van de « Luchtverdediging » 26 of 27 van neergeschoten. Zowel de godvruchtige monniken van hier als de ganse bevolking uit de geburen konden hunne bewondering voor dergelijke prestatie intomen niet en bij afwezigheid van Mgr. Staelman, Zeer Eerwaarde Prelaat van de Abdij wil ik U in zijn naam en in naam van de hele Kempische bevolking onze dankbaarheid aan de troepen van de Luchtverdediging der Stad Antwerpen overmaken.

» Ik heb de eer, mijn Commandant, aan U allen onze grote dankbaarheid uit te spreken. Wees ervan overtuigd dat de Belgen het offer en de toewijding van de Geallieerde Legers in het algemeen en van het moedige Amerikaanse Leger in het bijzonder naar waarde weten te schatten. Het is niet zonder ontroering dat we gedurende de laatste weken denken aan deze die ver van hun geboortegrond, ver van hun families de strijd aanbinden op vreemde bodem, dag en nacht moeten vechten op een overstroomde landstrook in het onweer, in de regen het slijk en andere natuurlijke moeilijkheden. Wanneer we gedurende de nacht de verschikkelijke robots horen overvliegen en iedereen beeft bij de gedachte aan zijn geliefden. dan horen we ook uw kanonnen die zonder ophouden de robots langs alle kanten aanvallen. Dikwijls horen we de ontploffing van deze duivelse machines en we zijn God dankbaar in ons hart en ook deze die buiten in de duisternis, de regen en het slijk, zoveel catastrofes onmogelijk maken. »

Vele dergelijke brieven van erkentelijkheid mochten de soldaten en de officieren van « Antwerp X » gedurende de vijf maanden van de veldtocht ontvangen, maar nooit ontvingen we maar een enkele klacht.

» Een dusdanige eerbetuiging werd door de strijdenden wier inspanningen enkel opgemerkt werden door deze die er de onmiddellijke resultaten van zagen zeer op prijs gesteld. Want de « Antwerp X » voor wat haar organisatie en haar zelfbestuur betref bleef een absoluut geheim « a top secret » tot het einde van de oorlog.

« Antwerp X » was een der grootste anti-lucht kommandos die ooit bestaan heeft. Op vele punten verschilt ze van elk ander en haar belangrijkheid was groter dan een Amerikaanse divisie. Ze bezat meer artillerie in werking, had meer technisch personeel in dienst, verschoot meer ammunitie dan er voorheen in de Geschiedenis ooit gebruikt werd.

De laatste der Vliegende bommen hoorde men de laatste dag van Maart 1945. Enkele dagen nadien, wanneer men zekerheid had, dat de aanval geëindigd was hield « Antwerp X » op te bestaan.

Nu is het geen geheim meer, en in naam van elke officier en elke persoon van het Kommando druk ik mijn erkentelijkheid uit voor het moedige, dappere Belgische Volk dat schouder aan schouder in de loop van deze veldtocht met ons streed.

EINDE

Steenworp!

EEN NAWEE VAN DE OORLOG

GESCHIEDKUNDIG OVERZICHT.

Het Fort van Steendorp maakte deel uit van de buitenste vestinggordel van de versterkte plaats Antwerpen.

Gelegen op de linker Scheldeoever, 4 km stroomafwaarts van Temse, besloeg het een oppervlakte van een weinig meer dan 4 Ha.

Het werd gebouwd in een droge streek tijdens de periode 1883-1885.

Een gedeelte der gebouwen werd in 1914, bij de terugtrekking der Belgische troepen naar Gent, door ontploffingen vernield.

Na de eerste wereldoorlog werd het Fort gedeclasseerd. In 1931-1932 bouwt men er werkhuizen en richt men het in voor het vervaardigen en het stockeren van gevechtsgas.

In 1940-1944, tijdens de Duitse bezetting, gebruikten de Duitsers het als opslagplaats voor munitie der zeemacht (artillerie). Ook in 1940 door de Franse en Engelse legers achtergelaten artillerie-munitie werd er ondergebracht.

In 1944 bevatte het fort duizende ton munitie; al de gebouwen en gangen waren volgepropt. Voor hun vertrek werd als deze munitie zorgvuldig met springladingen verbonden en de Duitsers lieten het fort springen.

Zo men aanneemt dat hun doel bestond in de totale vernietiging van al de gebouwen en in het onbruikbaar maken van al de munitie die aan de ontploffing zou kunnen ontsnappen, moet men toegeven dat zij hun doel 100 % bereikt hebben.

De nieuwe gebouwen in gewapend beton werden volledig vernield; talrijke instortingen versperden volkomen alle ondergrondse verbindingswegen. Zekere munitieopslagplaatsen (37 mm) brandden uit in plaats van de ontploffen.

Onmiddellijk na de bevrijding, tijdens de bezetting van het fort door de Weerstand, ontplofte, tengevolge van een onvoorzichtigheid, een tamelijk belangrijke opslagplaats (ongeveer 100 ton) en brandde verder op, gelukkig zonder slachtoffers.

Een vliegende bom (V 1) vernietigt in 1945 gedeeltelijk de hoofdingang.

DE WERKEN.

a) Eerste zuivering.

De D.O.V.O./O. Vlaanderen werkte er aan in 1945-46 en vernietigde een 20 tot 30 ton munitie. In 1946 werd de D.O.V.O./Antwerpen belast met de voortzetting der werkzaamheden.

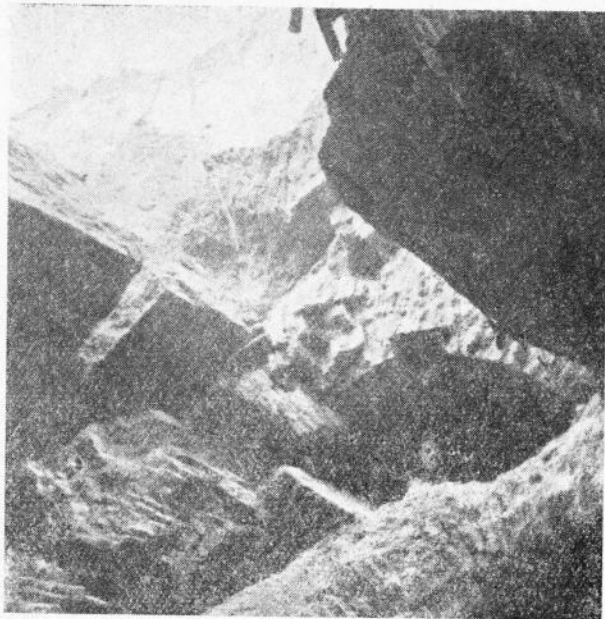
Belangrijke hoeveelheden munitie lagen verspreid over gans de uitgestrektheid van het fort. Deze munitie, bijna allemaal voorzien van slaghoedje en schokbuis hadden de werking ondergaan van een ontploffing en van een schok en moesten met de meeste omzichtigheid behandeld worden. Geen enkel ongeval diende betreurd gedurende gans de duur der werken.

Vanaf September 1946 werkte er, gedurende ongeveer twee maanden, een ploeg van 6 man, bijgestaan door 20 Duitse krijksgevangenen.

Van September 1946 tot de 5de April 1947 ruimde men er 200 ton allerlei obussen van 20 tot 105 mm. Twee diepzeebommen voor onderzeeërs (ladingen hexanite van 40 kg) voorzien van regelbare ontsteking op 10, 20, 40 en 60 seconden werden eveneens ontdekt.

Talrijke instortingen versperden...

Op 10 m. hoogte bevindt zich frisse lucht.

Op 5 April 1947 werden de werken onderbroken. Op deze datum bleef nog wel sommige munitie zichtbaar, maar de toegang er toe was uiterst moeilijk. Anderzijds eisten dringerder werken (ontmijning der toegangswegen van bruggen, van grachten met het oog op hun uitdieping, enz.) al de aanwezige manschappen op.

Het Fort van Steendorp was niet van al zijn tuigen bevrijd, maar een talrijke en kostbare wacht scheen niet meer onontbeerlijk.

b) Noodzakelijkheid van systematische zuivering.

Enkele incidenten en ongevallen in 1949 trokken nochtans de aandacht der autoriteiten op het Fort.

Landlopers drongen in het Fort met het inzicht er koper en oud ijzer te verzamelen. Kinderen gingen er binnen op zoek naar vuurwerk en verschillende ongevallen werden het onderwerp van onderzoeken. Op een vraag van het Hoofd van de D.O.V.O. ging de sectie Antwerpen van deze dienst over tot een nauwkeuriger onderzoek van het terrein.

Een tamelijk belangrijke opslagplaats van luchtafweer artillerie-munitie voor de zeemacht werd ontdekt, bedolven onder reusachtige betonblokken. Men vermoedde de aanwezigheid van nog andere even belangrijke opslagplaatsen, vermoedens die nadien maar al te gegrond bleken. Overal waar een obus zichtbaar bleef in het puin, veroorzaakte haar opruiming of vrijmaking automatisch de ontdekking van andere tuigen. Op dat ogenblik schatte men de niet ontplofte munitie op meer dan 100 ton.

Al deze tuigen zijn gevaarlijk en mogen slechts na het treffen van de uiterste voorzorgsmaatregelen behandeld worden.

Hun vernietiging ter plaats door een kleine lading dient verworpen want... wat bevindt er zich nog achter of onder? Zou een ketting ontploffing van andere tuigen, waarvan

de tonnemaat onbekend is, niet veroorzaakt worden, wat een ramp zou betekenen voor de aan het Fort palende huizen.

Men heeft als men denkt aan de orvoorzichtigheid van de van het gevaar onbewuste arme stakkers die 's nachts voor enkele franken oud ijzer trachten bijeen te rapen, of aan de door het avontuur voortgedreven knapen.

Het gevaar van deze tuigen vermeerderd met de tijd, daar de lucht en de vochtigheid het veiligheidsmechanisme der schokbuizen aantasten.

Besloten wordt dus over te gaan tot de systematische zuivering van het Fort.

c) Systematische zuivering.

Deze nam een aanvang in Januari 1950. Met het oog op de veiligheid en zelfs op het rendement, werd besloten slechts een beperkte ploeg bestaande uit 1 of 2 onderofficieren specialisten en hoop en al een tiental bijzonder beproefde manschappen dit werk toe te vertrouwen.

Na enkele grondigere steekproeven bleek het dat 4 werkplaatsen konden ingericht worden :

- 1° Vrijmaking van een belangrijke opslagplaats van 37 mm. luchtafweermunitie van de zeemacht. Deze munitie bevindt zich in hun oorspronkelijke kisten. Van deze zijn er verbrand, opengebarsten of verpletterd onder geweldige blokken niet gewapend beton of stenen van gewelven.
- 2° Vrijmaking van gewelfde en ingestorte gangen (ongeveer 100 m. lengte), grote hoeveelheden artillerie-munitie van verschillend kaliber alsook geweerpatronen inhoudend.
- 3° Een half ingestort lokaal, vertrekpunt van een in puin gelegde gang. Deze lokalen bevatten o.a. grote hoeveelheden engelse obussen van 75 mm. voorzien van huls en verpakt in hun oorspronkelijke metalen kisten.

De overste van D.O.V.O. op bezoek

4° Uitgraven van de binnenkoer bedolven onder de puinen van bouwwerken in gewapend beton. Hier ook ligt een mengeling van allerlei munitie, maar de hoeveelheid schijnt niet zo groot.

d) Prioriteit.

De eerste drie werkplaatsen schijnen de meeste munitie te bevatten. Het zijn ook deze die het moeilijkst in 't oog te houden zijn en die in staat zijn om door een toevallige ontploffing een ramp te veroorzaken. Hun in werking stelling vereist zeer belangrijk mijnwerk, maar vergt als gereedschap... voor mannen van goede wil, slechts mijnhout.

Aan deze werken wordt prioriteit verleend.

De vierde werkplaats vraagt het gebruik van een compressor en een steekvlam. Na afloop van de eerste drie werkplaatsen zal met deze een aanvang genomen worden.

HUIDIGE STAND DER WERKEN.

a) Werkplaats n° 1.

Deze werkplaats is nu practisch uitgeput. Zij werd langs buiten aangepakt. Langs een kleine opening zijn manschappen er in gedrongen en hebben meer dan 50 m3 grond verzet, terwijl zij, naar gelang het werk vorderde, zij grote blokken metselwerk schoorden.

Kist per kist, dikwijls obus per obus, werden 510 volle kisten obussen van 37 mm (42 Kg. per kist) te voorschijn gehaald wat een totaal gewicht van 21.420 Kg. munitie vertegenwoordigt, waarvan een heel deel ter plaatse zullen moeten vernietigd worden.

Hoogstens 3 of 4 totaal verpletterde kisten konden niet opgeruimd worden, doch hun geringe tonnemaat kan geen gevaar meer bieden.

De vrijgekomen ruimte heeft gediend om de grond te bergen voortkomende van werplaats n° 2. Ze doende is de laatst overblijvende munitie bedolven en zou haar spontane ontploffing waarschijnlijk nauwelijks merkbaar zijn.

Ingang der werkplaats n° 2.

Van onderhavig artikel wordt verwacht dat het U een bondige uiteenzetting zou geven van een der opruimingswerken dat op het ogenblik uitgevoerd wordt door de Dienst voor Opruiming en Vernietiging van Ontploffingstuigen (D.O.V.O.) peleton Antwerpen, in het Fort van Steendorp.

Dit werk kan, op het eerst zicht, minder glorieus schijnen dan b. v. de door dezelfde mannen uitgevoerde ontmining van de Schans van Smoutakker (Schans van de dood) te Stabroek.

Evenals dit laatste nochtans huldigt het de moedige volharding onzer ontminners in het volbrengen van hun edele en gevaarlijke zending.

Want, is dezelfde volharding hier nodig, toch is een andere vorm van moed nog vereist. Het gaat er hier niet meer om, om dronken van de kruiddamp de dood te tarten op het slagveld, evenmin om de dood te trotseren in de lucht.

Hier is het een samenkomst met de dood in donkere kelders en onderaardse gewelven, waar deze over talrijke troeven beschikt door de mogelijke instortingen en door de ontploffing die een ramspoedige houweelslag kan veroorzaken.

Om hier door te komen moet men buiten de moed en de volharding onzer ontminners ook over al de ondervinding van de « anciens » van de Genie beschikken, van deze waarvan, ten onrechte, dikwijf met misprijzen gezegd wordt : « de oude rakkers van 40 ».

Dit biedt U een nieuwe aanblik van de daken welke opeenvolgend aan de ontminners werden toevertrouwd. Indien de Verbroedering nog zulkdanig belang stelt in deze werken is dit het bewijs dat de belangstelling welke aan de in dienst geblevenen gewijd wordt, ontegensprekelijk afstraalt op de « anciens ».

Anderzijds interesseert zij zich ook nog aan dezen welke, na 5 jaar dagelijkse trotsing der gevaren, getroffen zullen worden door een nieuwe vermindering der getalsterkte.

In spijt van het klein aantal, en niettegenstaande de belangrijkheid van het uit te voeren werk, zal er op 1 Januari overgegaan worden tot afdanking van een zeker aantal manschappen. Verscheidene onder hen zullen in het burgerleven moeilijk werk vinden. Na hun vooropzeg, zullen zij niet genieten van een demobilisatiepremie, noch van een burgerkledij hetgeen wel het geval is in zekere landen, wat hen zal overblijven is het werklozen steunfonds. Dit artikel toont U een werk welke deze uitmuntende « Dienaars van het Land » uitvoerden, waarvan men zich zonder veel omhaal, misschien morgen zal ontmaken. Niets is ongetwijfeld hinderlijker dan « Helden waarvan men DENKT ze niet meer nodig te hebben ».

b) Werkplaats n° 2.

Zoals reeds gezegd bestaat deze werkplaats uit een over een lengte van 100 m. gans ingestorte gewelfde gang die de geheel of gedeeltelijk vernielde munitielokalen verbindt.

Deze gang werd aangepakt aan zijn twee uiteinden.

Eerste uiteinde uitgevend in een vernielde kelder.

Een galerij, nu meer dan 20 meter lang, werd gegraven en stevig geschoord. Dit werk toont veel gelijkenis met het werk in de steenkoolmijnen. Alleen is de grond hier niet homogeen; door de uitwerking van ontploffingen zijn de muren (1 meter dik) op sommige plaatsen ingestort en bedolven geworden onder weggezakte aarde. Niet alleen de galerij dient geschoord, maar ook deze blokken metselwerk.

In de steenkoolmijnen bestaat het gevaar in het grauwvuur. Wanneer men dit vaststelt is alles eenvoudig: de betreffende galerij wordt afgesloten en men werkt er niet meer.

Hier ligt, het gevaar in de ontplofingsklare munitie die overal verspreid ligt. Er wordt gewerkt met houweel, schop, enz... en raar maar waar... met de lepel wanneer een slecht geplaatste kop van een obus dient losgemaakt.

Een enkele houweelslag op een schokbuis van een obus zou een ramp kunnen veroorzaken. Alle mogelijke voorzorgsmaatregelen werden getroffen om zulks te voorkomen, maar het valt gemakkelijk te begrijpen dat de ploegen tot het strict minimum dienen herleid om het risico te beperken.

60 m³ aarde moest verplaatst worden om deze galerij te graven.

Enkele weken geleden, tijdens een week-end, veroorzaakte een stortregen een instorting aan het uiteinde van de galerij daar waar ze nog niet geschoord was, met het gevolg dat een schouw ontstond van 1 tot 2 meter doormeter en 6 meter hoogte.

Dit feit loste echter het probleem der verluchting op wat ons veel zorgen maakte. Besloten werd, alvorens de galerij verder uit te graven, op die plaats een helling te maken om also een uitgang te verkrijgen.

De verwezenlijking van die helling vergde een verplaatsing van meer dan 140 m³ grond, maar dit werk zou ons vergoed worden door het vergemakkelijken der verdere werken voor de exploitatie der galerij.

Tweede uiteinde.

Dit gaf uit op een totaal uit zijn verband gerukt munitielokaal en versperde een bijna ongeschonden hoofdingang. Het is langs deze weg dat de werken aangevangen werden. Er heerste een ondragelijke droge hitte die, na enkele minuten werken, tengevolge het stof, nog erger werd. Hopen van 2 tot 3 ton onder het zand bedolven verpletterde munitie werden opgeruimd.

Beroep diende gedaan op springstof om de ingang van het lokaal vrij te maken dat, zo dachten wij tenminste, ons de toegang tot een onbeschadigd deel van het Fort zou verlenen. Gelet op de overal verspreid liggende munitie werd dit werk met de meeste omzichtigheid uitgevoerd. Geen enkel ongeval diende vermeld.

En dag in dag werd er voortgegraven. De arbeidsvoorwaarden werden ondraaglijk, tengevolge van het stof en de niet ververste lucht, zodat dan ook besloten werd door middel van springstof een luchtpijp te maken. Eens dit uitgevoerd, versnelde het tempo der werken dank zij de goede verlichting en verluchting.

Bijna 200 m³ aarde en metselwerk hier uitgehaald. Verder zult U lezen hoeveel munitie er opgeruimd werd.

Het uitzicht van deze vrijgemaakte lokalen met authentieke en... apocalyptische wanden, gevormd door stapels munitie van allerlei kaliber is niet te beschrijven. Dit moet men zien... en aan het mirakel geloven.

Bij de gewone gevaren der mijnen (grondverschuivingen), de ramspoedige ontploffing van een of verscheidene obussen, komt hier nog het gevaar van instorting van grote uit het gewelf losgeraakte blokken metselwerk. Deze blokken leven voortdurend... en voor ieder van hen stelt zich het probleem: moeten we hem laten vallen, moeten we hem schoren? Zal hij houden?

Juist na een werkonderbreking van een week (het had veel geregend), loste een blok van 3 m³ uit het gewelf. Dit voorval moest een weinig voor de herneming van het werk gebeurd zijn.

Het werk werd op deze werkplaats gedurende 2 dagen onderbroken en een wacht werd in de nabijheid opgesteld die het metselwerk hoorde... leven. De morgen van de tweede dag kwam op zijn beurt een blok van ½ m³ los...

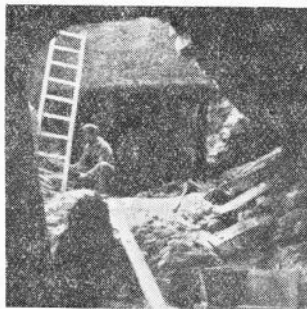
De volgende dagen nadat alle gevaar geweken scheen, werd alles stevig geschoord. En zonder verdere alarmgevingen werd het werk hernomen.

Een losgemaakte obus.

Een gevaarlijke oogst.

Verdiep n° 1

c) Werkplaats n° 3.

Deze werkplaats bestaande uit een lokaal waar slechts opgestapelde engelse munitie het gewelf belet van een totaal instorten, is het vertrekpunt van een andere in puin liggende gang die, zo schijnt het ten minste, werkplaats n° 2 vervoegt.

Bijna 50 m³ aarde werden reeds uitgegraven. Dit is een werkplaats waarvan, vergeleken met een steenkoolmijn, men zou kunnen zeggen dat zij een rijke ader bezit, die geen moeilijke uitgang bezat en waar omzichtig schoorwerk niet noodzakelijk was.

Buiten Engelse obussen van 75 mm. in kisten, viendt men er ook grote hoeveelheden kisten met 37 mm. luchtafweer granaten van Duitse oorsprong.

d) Werkplaats n° 4.

De opruiming van het puin op de binnenkoer en van de werkhuizen waar het gas werd vervaardigd werd nog niet systematisch aangevangen. Zoals vroeger reeds gezegd vereist dit werk bijzonder materieel en vooral een toezicht over de werken dat niet kan geleverd worden tijdens de exploitatie van de andere werken. Een weinig diepgaande verkenning werd gedaan die, zoals ge kunt zien in de hieronderstaande tabel, tamelijk vruchtbaar was.

BESLUIT.

In een tijdruimte van 6 maanden, in uiterst gevaarlijke en ongunstige arbeidsvoorwaarden, hebben minder dan een tiental manschappen, onder de kundige leiding van 1ste Sergeant-Majoor De Vleeschouwer, volgende opruiming uitgevoerd : 1) meer dan 500 m³ grond verplaatst door middel van houweel, schop en lepel, alsook met kruiwagens naar de daarvoor gezuiverde plaatsen vervoerd ; 2) 122.680 kg. uiterst gevaarlijke munitie.

Op het huidig ogenblik, zo het gevaarlijkste graafwerk uitgevoerd schijnt, is dit niet het geval met de opruiming der munitie. Zonder te zullen overdrijven mag men annehmen dat honderde ton nog dienen opgeruimd.

De munitie moet nog gesorteerd worden en een massa zal nog, gepaard met oneindige veiligheidsmaatregelen, ter

Manen en gegradeerden verbroeders : een « fameuse » ploeg

Een gaanderij, volmaakt mijnzicht.

plaatse dienen vernietigd. Wat een bewerkingen nog !

Al deze vooruitzichten schrikken echter onze jongens van de DOVO/Antwerpen niet af of ontnemen hen evenmin de moed. Dit werk is de afwerking, de polijsting van de op het einde van 1944 aangevatte grootse taak : de ontminning van ons mooi land dat we willen bevrijden, maar dan degelijk bevrijden van de vijandelijke bezetting.

En leve onze mooie leuze van de D.O.V.O. :

« Bij de pakken blijven zitten » helpt niets ! - Vrees geen gevaar - Reniging dringt zich op !

O. COTTON.
Kapitein der Genie,

Werk- plaats	Aard der munitie	Een- heid	Gew. per stuk	Aan- tal	Totaal gew.	Aanmerkingen
nr 1	Obus 37 mm	kist	42 kg	510	21.420	luchtafweer Duitse zeemacht, 50m ³ aarde
nr 2	Obus 105 mm	obus	30 kg	390	11.700	Duitse in omhulsel
	105 mm	obus	25 kg	195	4.875	Franse (met valsch.)
	88 mm	obus	20 kg	1958	39.160	Duitse
	75 mm	obus	15 kg	1082	16.230	Duitse
	geweer- patronen	kist en los	—	—	5.000	Duitse 400 m ³ aarde
nr 3	Obus 75 mm	kist	266 kg	70	18.620	Engelse 6 ob. per kist
	37 mm	kist	40 kg	42	1.680	Duitse 50 m ³ aarde
nr 4	geweerpatronen stokgranaten obuss. v. 13, 20, 37, 75, 88, 105 mm maritieme ladingen 45 kg. holle ladingen 30 kg. allerlei vuurwerk.				4.000	voor het merendeel Duitse
Totaal					122.680 kg	500 m ³ aarde en met- selwerk

ONTMIGINGEN

VERVOLG EN SLOT

Ontvangst door de oud-strijders van Essex.

Het programma voor de Zondagmorgend was tamelijk goed gevuld.

Na het bijwonen der H. Mis in de Katholieke kerk wachtte ons een ontvangst in het lokaal der Oudstrijders van Essex te Upminster. Het had hoegenaamd niets weg van een indrukwekkende vergaderzaal van het een of ander café zoals wij hier ten onzent gewoon zijn. Een eenvoudige houten barak in een donker geelkleurig kleurtje gestoken, half verscholen in de laag neerhangende takken van een reusachtig treurwilg, met boven den ingang een tamelijk onduidelijk opschrift « British Legion » was alles wat ons in het oog viel. Binnen een ruime zaal met aan de wanden allerlei grote foto's van personen welke gedurende de laatste wereldoorlog gevallen waren. Reeds bij het binnenkomen van de zaal waren wij heerlijk verrast door de in het Nederlands geschreven welkomst groet die als volgt luidde : « Welkom aan de Belgische Afaardiging der Ontmijners ». Niemand kon ons echter de vriendelijke Heer of Dame aanduiden welke blijk gegeven had van een zekere kennis van onze taal.

Den Heer Voorzitter der Oudstrijders Verbroedering bracht ons een hartelijke welkomstgroet en nodigde ons uit deel te nemen aan een korte plechtigheid ter nagedachtenis der Engelse gesneuvelden.

Wat wel eigenaardig is bij deze tamelijk stijf van natuur zijnde Engelsen is het feit dat iedereen zich in rang stelt en op het bevel van den Heer Voorzitter de houding aanneemt en op stap gaat tot aan de plaats der bestemming.

Aangekomen aan het monument, voerden achtereenvolgens de Heer Voorzitter en de Eerw. HOLDEN het woord. Deze laatste herinnerde in enkele mooie korte zinnen aan de vriendschapsband welke Engeland en België bindt.

Niet alleen met woorden of geschriften werd de band gesmeed maar in de laatste twee wereldkonflikten stonden onze menschen zijde aan zijde. Hij verklaarde verder : « deze plechtigheid geldt niet alleen onze gesneuvelden maar ook zij die gevallen zijn in het gevaarlijke werk van bommen mijn opruiming ». Hij eindigde met een prachtig gedicht beginnende met de volgende prachtige verzen :

- « They shall grow not old, as we that
- « Are left grow old.
- « Age shall not weary them
- « Nor the years condemn. »

Wat men als volgt vertalen mag :

- « Zij zullen niet oud worden, zoals wij die
- « Gespaard door het lot, oud zullen worden.
- « Het gewicht van den ouderdom zal hen niet vermoeien
- « Noch de jaren hen veroordelen.

Hierna legden wij een krans neer aan den voet van het gedenkteken en brachten den groot.

Deze krans was een prachtig stukje werk van de Kapt. HUNT. 300 rode kollebloemen waren handig in elkander gevlochten in den vorm van een cirkel, middenin bevondt zich het teken der Belgische Ontmijners « De Bom », het geheel gedragen door een eiken schildersezal.

Ontvangst op het Stadhuis te Hornchurch.

Hierop volgde het afscheid der Oudstrijders, en gingen wij over naar het tweede punt van onze uitgebreide dagindeling. Nu volgde de ontvangst op het stadhuis door den Heer Burgemeester en het schepencollege van Hornchurch-Upminster. Om U eeningszins vertrouwd te maken met deze Londense voorstad geef ik U hierbij enkele inlichtingen.

Gelegen op een tamelijk verheven bodem tussen Romford en de Theems op 17 km. Oostelijk van Londen wordt Hornchurch met zijn ongeveer 100.000 inwoners beschouwd als een ideale ruststad. Natuurlijk zijn heel wat folkloristische verhalen in omloop wat betreft de oorsprong van de naam Hornchurch (Hoornkerk). Maar een uitleg welke algemeen aangenomen wordt is deze : In vroegere tijden, maakte het handeldrijven in stierenhuiden de voornaamste bezigheid uit, en langs de enige weg « Huidweg » genaamd bevond er zich een gasthuis reeds een zeldzaamheid op zijn eigen in de jaren 1228, welke op de Noordergevel een gehoorde stierenkop droeg.

Reeds in 1914-18 werd er een vliegveld van de R. A. F. aangelegd te Hornchurch. Bij de laatste wereldoorlog werd dit terrein vergroot, en een der belangrijkste luchtstrijdmachten was aldaar samengetrokken. Officieel is erkend dat de te Hornchurch gestationeerde luchtmacht 906 vijandelijke vliegtuigen vernielde, 27 locomotieven, 69 schepen en 24 Rijnkasten. Gedurende 1940 was Hornchurch het doelwit van drie zwaren bombardementen maar heel weinig meer te bespeuren valt.

Als men bedenkt dat er in Hornchurch-Upminster zo ongeveer 18 voetbalterreinen, 9 cricketpleinen, 3 hockey- en 25 tennisgronden liggen, dan ziet men dat er geen gebrek aan sportgelegenheden is. Nijverheid of industrie is er bijna niet. Het grootste deel der inwoners vindt zijn werkkring in Londen. Vandaar de gemakkelijke en menigvuldige verbindingen met Londen, ieder vijf minuten heeft men een trein of een autobus.

Na deze voorstellingen van Hornchurch-Upminster keren wij terug naar ons verhaal, en vertellen we maar al dadelijk dat de Heer Burgemeester met heel veel lof sprak over de ontmiijners en hun nooit genoeg erkende verdiensten.

De Kapt. HUNT verstreekte nog enkele bijzonderheden nopens het werk door onze mannen hier in België verricht. Den Heer Burgemeester scheen zichtbaar getroffen bij het hem overhandigen van een herkenningsteken der Belgische Ontmijners Verbroedering.

Verfrissingen werden aangeboden en heildronken volgden, hoe zou het anders kunnen. Ik geloof dat deze soort

plechtigheid uitgevonden is om zich op een zeer normale en wellevende manier fit te drinken en dit daarna als voorwensel te gebruiken de plechtigheid tot in de late uurtjes te laten aanslepen. Nu zover is het gelukkig niet gekomen. Hierop volgde een rondgang door het prachtige stadhuis. De bouwtrant is volledig verschillend van deze bij ons. Het stadhuis heeft meer het uitzicht van een gewoon herenhuis, en terwijl bij ons het stadhuis meestal aan een marktplaats grenst of toch in het centrum van de stad gelegen is, dient men hier ettelijke kilometers af te leggen vooraleer aan de buitenkant van de stad dit gebouw te vinden.

In de namiddag kwam ook aan deze korte maar buitengewoon aangename plechtigheid een einde. De herinnering aan al deze vriendelijke mensen zal nog lang in onze gedachten voortleven.

Nog volledig onder den indruk van al het beleefde en onze gedachten nog vertroevend in Londen vatten wij dan de terugweg aan naar ons land, waar de dagelijkse bezigheden en hunne beslommingen ons, helaas, terug zullen opnemen.

R. V. d. H.

Verbroedering België-Engeland

Nieuwe banden werden gesmeed tussen onze Verbroedering en de Verbroedering der Engelse Ontmijners.

De uitnodiging van de Kapitein Hunt, Voorzitter van de « Royal Engineers - Bomb Disposal - Old Comrades Association » aanvaardend besloot de Commandant Dohet op 24-9-1950 de « haringenplaats », over de steken om zijn « oude makker » te gaan opzoeken. Al de Ontmijners herinneren zich het officieel bezoek dat de Kapitein en Mevrouw Hunt brachten ter gelegenheid van de Jaarlijkse Vergadering te Antwerpen op 15 Juni 1949. Hun vriendelijkheid en hun innemendheid verleidden ons en wij waren heel verwonderd in hen niets terug te vinden van de vermaarde stugheid der Engelsens. En zij zijn ons zeer duurzame vrienden geworden sinds de dag dat zij de gevaren met ons troseerden bij het bijwonen der vernietiging van verscheidene tonnen springtuigen op het terrein te Elzenborn.

Als gevolg aan zijn bezoek in België schreef de Kapitein Hunt : « Het Belgische Volk is heel vriendelijk en zeer gastvrij ». Niets scheen te mooi of te groot om ons waardig te ontvangen. Deze indruk bleef ons de ganse duur onzer bezoek bij, zowel in Vlaanderen als in Wallonie. Hun daden, hun weerstand gedurende de bezetting van hun land in 1940-1944, de zware verliezen welke zij hierdoor leden, dit alles vormt een der meest historische bladzijden welke niet gemakkelijk vergeten zullen worden. Wij zijn gelukkig dit wakkere volk beter te hebben leren kennen, en het te kunnen waarderen naar zijn juiste waarde.

Deze woorden van de Kapitein Hunt kunnen wij zonder enig voorbehoud op hem toepassen. Want al de ontmiijners welke door onze Engelse vrienden ontvangen werden - laat ons even aanhalen onze vriend Oscar Linotte welke de eerste was de verbinding tot stand te brengen tussen onze twee Verbroederings, de luitenants Cogneau en Van der Henst, M. Baeck, onze invaliden Massart, Joris, en ten laatste de kommandant Dohet kunnen getuigenis afleggen van de buitengewone vriendschap en de zeer grote gastvrijheid van het Engelse volk.

Op 29-9-1950, op de « Londense Toren », werd de kommandant Dohet tot « Erelid van R.E. B.D. O.C.A. » benoemd door de majoor Mead, M.B.E. (Erevoorzitter van de Verbroedering van de Engelse ontmiijners).

Dit geschiedde ter gelegenheid van de « Plechtigheid der Sleutels ». Dezegrootseepse plechtigheid geschiedt in het

overhandigen, op het einde van de dag, van de sleutels van dit historisch prachtslot welke o. a. de onschatbare « Juwelen der Kroon » bevat. Dit duurt zo reeds sinds eeuwen zonder dat ook maar de minste onderbreking de loop hiervan kon wijzigen.

Vervolgens, gedurende een bezoek aan « Westminster Abbey », beschouwde M. Allen, hoofdbewaarder van de Abdij het als een eer, ons rond te leiden en uitvoerige uitleg te verschaffen over iedere bijzonderheid van dit prachtig bouwwerk. « Deze Abdij, - zegde hij o. a., - is het hart van Engeland, onder dit dak werden sinds 1066 alle koningen gekroond, en in zijn kelders worden niet alleen alle koningen begraven, maar ook de grote dienaars van de Staat. Een zwart marmeren dalsteen in het schip der abdij duidt de laatste rustplaats aan van de onbekende Engelse soldaat. Zijn grafschrift is een de prachtigste en meest ontroerende letterkundige voortbrengselen der Engelse taal ».

Daarna verwijlden de kapitein Hunt en de kommandant Dohet geruime tijd bij het monument opgedragen aan kapitein Blaney en zijn makkers van het Bomb Disposal, gedood op 13-12-40, bij het onschadelijk maken van een Duitse niet-onplofte bom.

Als gevolg aan dit bezoek, drukken majoor Mead, M.B.E., majoor Gerhold, G.M., de kapitein Hunt, M.B.E., M. Allen en al de makkers van B.D., O.C.A., de wens uit dat menigvuldige samenkomsten in de toekomst onze betrekkingen zouden mogen verstevigen.

De Generaal-majoor W. Cave Brown, voorzitter van R.E./O.C.A., was zo goed ons het volgende te laten geworden « I feel that such contacts are most valuable in these days when we all have to be prepared to work together ». « Ik denk dat deze samenkomsten in deze dagen van grote waarde zijn, nu dat wij ons meer dan ooit moeten voorbereiden samen te werken ».

Laat ons hopen dat zijn wensen niet teleurgesteld zullen worden.

DE REDACTIE.

N. B. - Voor onze Belgische Ontmijners welke de Engelse taal machtig zijn, houden wij een ganse verzameling « B.D. Bulletin » ter beschikking, uitgaande van de Engelse Verbroedering.

HET LEVEN DER SECTIES

Bijkomende Annuiteiten voor het bekomen van Eretekens

Voor het bekomen van eretekens ten titel van dienstouderdom moet men een zeker aantal annuiteiten kunnen doen gelden.

Geven recht op een annuiteit :

- Ieder jaar werkelijke dienst;
- De eerste frontstreep;
- Het oorlogskruis met palm of individuele vermelding op de legerdagorders.

Geven recht op een halve annuiteit :

- De volgende frontstrepen;
- De kwetsuurstreep;
- (Voor de officieren) Ieder jaar werkelijke dienst beneden de rang van officier.

Daar deze regels nog niet waren aangepast voor de oudstrijders 40-45, is er onlangs een K.B. verschenen dat hierin voorziet

Zo, wordt er een halve annuiteit toegekend voor :

- Het oorlogskruis 1940 met leeuw in brons of bijkomende leeuw;
- Een onderscheiding in de Nationale Orden zonder palm, en Militair ereteken (Art. 4) zonder palm voor oorlogsfeiten (tussen 10-5-40 en 8-5-1945);
- Zes maanden opsluiting als politiek gevangene;
- Per jaar bedrijvigheid in de gewapende weerstand, of de sluikpers of in de inlichtings- en actiedienst;
- Per jaar tegenwoordigheid bij de Belgische troepen in Engeland, of in de Openbare macht of in de verbondene legers;
- Per twee jaar krijgsgevangenenschap;
- Deelneming aan de veldtocht van September 1944 tot Mei 1945 (van 3-9-1944 tot 8-5-1945);
- Deelneming aan de veldtocht van Mei 1940 (van 10-5 tot 25-6-40).

BEMERKINGEN : Alle cumul is uitgesloten. Ieder fractie vereist voor het bekomen van een halve annuiteit geeft recht op een halve annuiteit. (B.v. : een gedeeltelijke deelname aan de veldtocht 40 geeft recht op een halve annuiteit).

De oprustgestelde militaire of militairen met onbepaald vrlf kunnen van bovenstaande bepalingen genieten.

Zij moeten zich wenden tot het Ministerie van Landsverdediging, Dienst der Eretekens, Dailly Plaats, Brussel.

* * *

Luidens een ander K.B. kunnen de kleine of lichte gewonden 40-45, die definitief als invalied tussen 20 en 45 % zijn erkend aanspraak maken op een ereteken als zij hun verwondingen hebben opgelopen tijdens de krijgsoperaties, in voeling met de vijand, tussen 10-5-1940 en 8-5-1945, en

voor zover dat de belanghebbenden voor deze feiten door geen ereteken werden beloond.

De aanvragen vergezeld van de nodige bewijsstukken, zoals invaliditeitsbewijs en verklaring van een officier aangaande de omstandigheden waarin aanvrager gewond werd, moeten gestuurd worden aan het Ministerie van Landsverdediging, Dienst der Eretekens, Brussel :

- langs de hiërarchische weg, voor de militairen onder de wapens;
- rechtstreeks, door de gedemobiliseerde militairen;
- langs het hoofd van hun groepement, voor de weerstanders.

* * *

Beste ontmiijner als gij deze lijnen zult gelezen hebben, zal heel waarschijnlijk bij u de vraag opdoemen « en voor ons ? ? ».

Over enkele dagen werd er in een speciale kamercommissie een reeks wijzigingen onderzocht met betrekking tot de prioriteitswet en daar was en ook van u geen sprake.

« Hoe komt dat dan ! zult gij u afvragen », gij hebt over die zaken toch reeds zoveel geschreven, besprekingen gehad, verslagen ingestuurd !

Wat is er van dit alles in huis gekomen, of moeten wij ons blijven tevreden stellen met enkele redevoeringen, die destijds wel heel mooi en net klonken, maar bij woorden bleven, al kwamen ze dan ook het diepste van het hart.

Met recht moogt gij zeggen « wij hebben daden van moed en zelfopoffering gesteld en die moeten beloond worden door daden van erkentelijkheid ».

Wij hebben inderdaad reeds veel verslagen ingediend en ieder maal werd ons beloofd dat zij met de grootste bereidwilligheid zouden onderzocht worden. Maar de Ministers gingen en het beslissend antwoord bleef weg.

Thans hebben wij een nieuwe Minister, die de Ontmiijners van zeer dichtbij kent en dag aan dag hun grote verliezen in mensenoffers heeft gevolgd.

Nieuwe voetstappen zijn gedaan om de gelegenheid te krijgen de eisen van de ontmiijners op het tapijt te brengen.

Anderzijds hebben wij ons in verbinding gesteld met de voorzitter en verslaggever van de speciale kamercommissie en hebben hun reeds een reeks wijzigingen doen geworden, waardoor de ontmiijner in de prioriteitswet de plaats zal bekomen die hem door zijn verdiensten toekomt.

Dus beste Ontmiijner de moed niet laten zinken, wij zullen niet rusten alvorens voldoening en recht te hebben bekomen.

Daarom hebt gij allen als plicht uw Verbroedering te steunen opdat zij zegevierend uit de strijd kome.

H. B.

SECTIE OOSTVLAANDEREN

Op 18 November ll. werd in het Huis U.F.A.C. te Gent een non-stop avond ingericht door de locale sectie van de Verbroedering der Ontmijners in samenwerking met de Verbroedering der Genie 40-45, ten voordele van hun sociale werken.

De zaal was stampvol en er was leute en plezier. Voor aangenaam muziek zorgde de Heer Coplo kunstfluit, en de Heer Vandenbrande vergastte ons op enkele mooie liederen, de H. Andry en Mej. Vanhecke gaven ons enkele vermaarde duos ten gehore. Al deze kunstenaars oogstten een welverdiende bijval.

Een wel voorziene tombola beloonde de durvers en geluksvogels, de jonkheid kreeg haar dansavond, voor allen werd het een zeer gezellig samenzijn.

Een woord van dank aan de milde schenkers der prijzen, onze erkentelijkheid aan de kunstenaars die gratis hun medewerking verleenden.

Onze spontane gelukwensen gaan naar het bestuur der beide groeperingen, welke zich geen enkele moeite spaarden voor het wellukken van dit feest, en voltallig in de bres stonden.

En ze gaan voort en zorgen voor afwisseling.

Op 4 December reeds hield de Heer Capiteyn, een zeer gekend figuur onder de oudstrijders, voor een welgevulde zaal een belangrijke voordracht over het schilderachtig Zwitserland.

Op een voortreffelijke en aangename wijze maakten wij aldus kennis met de mooiste plekjes van dit bergenland, waarover de begaafde spreker ons zeer talentvol onderhield.

De Verbroedering heeft de droefheid te laten weten het overlijden van :

DEMUYNCK, HECTOR, militaire werkman

De duurzame afgestorvene was in dienst bij de D. O. V. O. sedert 1941,

was lid van de weerstand, korporaal bij het Vrijwilligbrandweerkorps.

en van

EUGENE-FR. STANDAERT, 1e Sergeant-Majoor,

oud-ontmijner bij de Parkcompagnie

van het IIe Ontmijningsbataljon

en vertrouwensman van het Stalag 1 A.

Wij nemen deel aan de smart van de echtgenoten en families der overledenen.

*Laat weten aan
de « Ontmijner »*

UWE ADRESVERANDERINGEN

UWE FAMILIENIEUWS

UWE GEDENKENISSEN

UWE OPINIE NOPENS HET BLAD

De Eisen der Ontmijners

Afvaardiging van de Verbroedering door de Minister van Landsverdediging ontvangen

Een vervaardiging bestaande uit Generaal Sevrin, Lt-Kol. P'acet en makker Baents werd op 26 December door Kol. S.B.H. Degreef, Minister van L. V. ontvangen. De ontvangst was buitengewoon hartelijk.

De afvaardiging onderhield eerst de Minister over de herinrichting van de D. V. O. S. en pleitte voor het behoud der pelotons in haar huidige garnizoenen.

Vervolgens kwamen de eisen der ontmiijners aan de beurt die breedvoerig werden uiteengezet, namelijk : het prioritetsrecht voor het bekomen van openbare plaatsen, de bijkomende annuïteiten voor eretekens en voor de pensioenen, het toekennen van zekere eretekens voor verminkte en invalieden van na de 8-5-1945 ; het dragen van het kenteken van de Ontmijning door de oud-ontmiijners die naar een andere eenheid zijn overgegaan, zelfs de toestand der ontmiijners die in 1940 en 1941 krijgsgevangene zijn geweest in België werd langdurig besproken.

De Minister heeft een welwillend onderzoek beloofd van het verslag dat hem na de bijeenkomst werd overhandigd. De afvaardiging heeft de overtuiging opgedaan dat de Heer Minister alles zal in het werk stellen om de punten die in zijn bevoegdheid liggen toe te staan en gunstig tussen te komen om aan de andere tevens een gewenste oplossing te doen geven.

Lidgeld 1951

Als gevolg op onze oproep hebben een groot aantal leden hun achterstallige bijdragen betaald, doch anderen zijn nog doof gebleven tegenover onze oproep. Wij zien ons dus verplicht in de maand Januari de nog te betalen bijdragen per post te laten innen. Dat de jongens die zich in een slechte financiële toestand bevinden het ons laten weten. De andere leden waarvan ons de lidkaart onbetaald zal terugkomen zullen onmedogend geschrapt worden.

De Verbroedering steunt alle ontmiijners ; Ook alle ontmiijners moeten de Verbroedering steunen.

Stort uw lidgeld 1951 op P. C. R. N° 75.37.94
van de VERBROEDERING DER BELGISCHE ONTMIJNERS

COTISATIONS 1951

En vue de faciliter l'envoi des cartes de membres, nous prions tous les
« Anciens » de bien vouloir verser leur cotisation (40 frs) 1951 directement au

C. C. P. N° 75.37.94

de la FRATERNELLE DES DÉMINEURS DE BELGIQUE

Les revendications des Démineurs

UNE DELEGATION DE LA FRATERNELLE REÇUE
PAR M. LE MINISTRE de la DEFENSE NATIONALE

Une délégation composée du Général Sevrin, du Lt-Col. Placet et du camarade Baents a été reçue le 26 décembre 50 par le Col. B.E.M. Degreef, Ministre de la Défense Nationale. La réception fut des plus cordiales.

Toutes les revendications des Démineurs sont passées en revue : priorité pour l'accession aux emplois publics, les annuités supplémentaires pour décorations et pension, l'octroi de distinctions honorifiques pour des faits survenus après le 8-5-45, port de l'insigne du déminage par les anciens démineurs passés à d'autres unités, même la situation des démineurs, prisonniers en Belgique en 1940 et 1941, a fait l'objet d'un long échange de vue.

Le Ministre a promis un examen bienveillant du long rapport qui lui fut remis à la fin de l'entrevue.

La délégation a acquis la nette impression que le Col. B. E.M. Degreef mettra tout en œuvre pour accorder les quelques satisfactions, qui sont de son ressort et qu'il interviendra très favorablement pour faire aboutir les autres.

UN BON CONSEIL

Une des plus charmantes vedettes de cinéma téléphona l'autre matin au metteur en scène pour qui elle tourne en ce moment, qu'elle ne pourrait pas venir au studio, attendu qu'elle était grippée.

Or, le hasard voulut que le soir, le metteur en scène la rencontrât dans un bar à la mode en compagnie d'un électricien jeune premier.

Le « tourneur » ne se fâcha pas. Il lui dit simplement dans un sourire :

— Ma chère amie, permettez-moi un conseil. Quand on a une grippe pareille... on reste couchée !

(« Pourquoi Pas ? »)

ENTENDU QUELQUE PART...

Un Wallon s'adressant à un Flamand :

— Je me demande si les Coréens feraient aussi des provisions si nous devons faire la guerre.

Liaison Belgique-Angleterre

(Suite de la page 8.)

resservir sans aucune réserve. Car tous les démineurs qui ont eu l'honneur d'être reçus par nos amis anglais - citons entr'autres notre camarade Oscar Linotte qui fut le premier à assurer la liaison entre nos deux Fraternelles, les Lieutenants Cogneau et Van der Henst, Monsieur Baeck, nos invalides Massart, Joris... et en dernier lieu, le Commandant Dohet peuvent témoigner de l'exquise amabilité et de la très grande hospitalité du peuple anglais.

Ce 29-9-1950, à la « Tour de Londres » le Commandant Dohet fut consacré par le Major Mead M.B.E. (Président d'Honneur de la Fraternelle des Démineurs anglais) « Membre honoraire du R.E. B.D. O.C.A. ».

Ceci eut lieu à l'occasion de la « Ceremony of the Keys ». Cette cérémonie grandiose consiste à remettre solennellement chaque soir, avec un faste tout britannique, les clefs de cet édifice historique qui contient entr'autres les inestimables « Joyaux de la Couronne ». Elle se perpétue depuis des siècles sans que jamais aucune interruption n'ait pu en altérer le cours.

Ensuite, lors d'une visite à « Westminster Abbey », Monsieur Allen, conservateur en chef de l'Abbaye et membre du B.D., se fit un plaisir de présenter lui-même et de commenter longuement tous les détails historiques de ce splendide édifice.

Enfin, le Capitaine Hunt et le Commandant Dohet se recueillirent longuement au monument dédié au Capitaine Blaney et à ses camarades du « Bomb Disposal » tués le 13-12-1940 en voulant désamorcer une bombe allemande non explosée.

A la suite de cette visite, le Major Mead, M.B.E., le Major Gerhold, G.M., le Capitaine Hunt, M.B.E. Monsieur Allen et tous les camarades du B.D. O.C.A. ont exprimé le désir que de nombreux contacts puissent s'établir dans l'avenir entre nos deux Fraternelles.

Le Général Major W. Cave Brown, Président du R.E.O. C.A. a bien voulu nous écrire « I feel that such contacts are most valuable in these days when we all have to be prepared to work together (1) ».

Espérons que ces désirs ne seront pas déçus...

LA REDACTION.

(1) « J'estime que de tels contacts ont une grande valeur en ces jours où nous devons nous préparer plus que jamais à travailler ensemble. »